

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

ATATÜRK, ÖĞRETMENLER VE ESNAFLARIMIZ

Değerli esnaf ve sanatkar kardeşlerim,

Bildiğiniz gibi Kasım ayı büyük önder Atatürk'ün ölüm yıldönümünü ve Öğretmenler gününü kapsamı açısından önem taşıyor. Ayrıca yılın sonlarına gelinmesi ve ekonomik açıdan sonuçların belirginleşmesi, yeni yılın planlarının hazırlanmaya başlaması boyutundan da kritik bir aydır Kasım.

Küçük bir beylik olarak kurulup cihan imparatorluğuna dönüşen ve daha sonra da tüm imparatorluklar gibi zayıflayan ve çöken Osmanlı'nın ardından bir varoluş savaşını kurgulayan ve kazanılmasında başrol oynayan Atatürk'ün ölümünün üzerinden tam 76 yıl geçti. Yaşamını ve yaptıklarını inceleyen herkes O'nun gerçek bir öğretmen olduğunu görecektir. Çünkü yaşamı bütünüyle **"en iyi tavsiye örnek olmaktır"** sözünün adeta tipik bir uygulamasıdır. Bunun yanında askerlikle ilgili olanlar dışında yazdığı "Geometri" ve "Medeni Bilgiler" gibi kitaplar, yeni alfabenin tanıtılması ve öğretilmesi sürecindeki örnek çalışmaları da Atatürk'ün bir başöğretmen olarak kabul edilmesine yol açmıştır.

Kurtuluş Savaşı, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşu ve ardından yapılan devrimlerle Türkiye bugün medeni dünyanın önemli bir ülkesi olmuştur. Bulunduğumuz coğrafyadaki ülkelerin yanında Afrika ve birçok Asya ülkesinin bulunduğu koşullar incelendiğinde bu cümlelerin anlamı daha iyi anlaşılacaktır. Esnaf ve Sanatkar camiası olarak bu gelişmelerin başlangıçta senaryosunu yazan, başrolünü oynayan ve yöneten Atatürk'ümüzü ölümünün 76. yılında bir kez daha saygıyla ve minnetle anıyoruz.

Kasım ayının bir diğer özelliği Öğretmenler Gününü kapsıyor olmasıdır. İnsanın ilk öğretmeni annesidir. Daha sonra ailenin diğer fertleri de çocuklar için bilerek veya bilmeden öğretmen rolünü oynar. Ancak kurumsal nitelikteki öğrenme süreçleriyle yani okul ile birlikte "öğretmen" kavramı hayatımıza girer. Herkesin yaşamında mutlaka çok belirleyici bir yol gösterici veya fikir verici konuma sahip, bizlerde iz bırakmış bir öğretmen vardır. Bu bazen ilköğretimde, bazen ara kademelerde kimi zaman da üniversite aşamasında sözkonusu olur. Öğretmen kelimesi geçtiğinde aklımıza ilk gelen öğretmen bizler için en

önemlisidir ve o mutlaka bir iz bırakmıştır. İzmir esnaf ve sanatkarlar camiası adına tüm öğretmenlerimizin öğretmenler gününü kutluyor, yaşamımıza kattıkları bilgi, değer ve bakış açıları için teşekkür ediyoruz.

Biz esnaf ve sanatkarlar çoğu kez hem öğrenci hem de öğretmen konumunda bulunuyoruz. Birçoğumuz normal okullarımızın yanında çırak ve kalfa olarak meslek öğreniyoruz. Usta olduğumuzda ise öğretmen olarak çırak ve kalfalarımızı yetiştiriyoruz. Bu nedenle tüm ustalarımızın öğretmenler gününü kutluyor, yetiştirdikleri insanlar aracılığıyla ülkemiz ekonomisi ve sosyal yaşamına yaptıkları katkılar için sonsuz teşekkürlerimizi sunuyorum.

Değerli esnaf kardeşlerim,

Sürekli yenilenme, küreselleşme ve yoğun rekabet kavramları ve süreçlerinin belirleyici olduğu bir çağda yaşıyoruz. Bu durum yaşam boyu öğrenmeyi yani sürekli öğrenciliği zorunlu kılıyor. "Biliyorum" kelimesini söylemeye başladığımız an ile kelimeyi tamamladığımız an arasında geçen bir saniyeden az bir zamanda bile onlarca, yüzlerce yeni bilgi üretiliyor. Böylesi bir iklimde ustalığımızın yani öğretmenliğimizin kalitesi öğrenciliğimizin kalitesi tarafından belirleniyor. Dolayısıyla meslek alanımızdaki gelişmeleri, teknolojik yenilikleri, hizmet süreçlerindeki anlayış değişikliklerini yakından takip etmek ve bunları gecikmeden işlerimize yansıtmak durumundayız. Dündeki iş yapma biçimleri ile bugünde başarılı olmak, yarınlarda ayakta kalmak mümkün görünmüyor. **Bu nedenle her yeni güne öğrenme aşkıyla dolu bir öğrenci gibi başlamalı, öğretmen bilgeliğiyle tamamlamalıyız.** Böylesi bir anlayış ve süreç temennisiyle tüm esnaflarımıza bereketli ve huzurlu günler diliyorum.

**ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN**

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF ve SANATKAR KÖŞESİ

ESNAF ve SANATKARLAR ŞURASI BİRLİK ÇALIŞMALARIMIZ

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca hazırlanmış olan, 29 Haziran 2012 tarihli 28338 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Esnaf ve Sanatkarlar Şurası Yönetmeliği kapsamında; iki yılda bir Kasım ayında toplanmasına karar alınmış **Esnaf ve Sanatkarlar Şurası** 26-27 Kasım 2014 tarihlerinde Ankara'da gerçekleşecektir.

Şura yönetmeliği; şuranın oluşumu, organları, görevleri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemekte, kurum ve kuruluşların üzerlerine düşen görevleri belirlemektedir. Bu bağlamda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı başkanlığında, ilgili Bakanlıkların temsilcileri ve sivil toplum grubu ile Bakan tarafından belirlenen esnaf ve sanatkârlar alanlarında uzmanlık ve kariyere sahip, en az iki üye üniversitelerden olmak üzere toplam dört üyenin katılımı ile gerçekleştirilecek olan şura 5 ana konu başlığı altında toplanacaktır. Birliğimiz sivil toplum grubunda yer alan TOBB, TESK, TESKOMB, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Federasyonları ile Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliklerinden en fazla üyeye sahip ilk üç Birlik Başkanı statüsünde şurada yer alacaktır.

İzmir Birliği olarak geçtiğimiz dönemde de esnaf ve sanatkarlar şurası çalışmalarında aktif olarak yer alınmıştır. Yönetmelik oluşturulması ile başlayan süreçte görüşlerimizle, Kızılcahamam'da düzenlenen şura hazırlık

toplantılarına danışman ve uzman kadrolarla katılım sağlanmış, bu hazırlık toplantısında oluşturulan alt komisyonlarda önerilerimiz sunulmuştur.

Esnaf ve Sanatkarlar Şurası beş ana konu başlığı altında toplanmaktadır. Bunlar;

1. Mevzuat,
2. Vergi ve SGK,
3. Kredi Finansman,
4. Mesleki Eğitim,
5. Yenilikçilik.

İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği bu beş konu başlığı altında görüş ve önerilerini bir kitapçıkta toplamış, bu kitapçığı başta Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü olmak üzere ilgili makamlara iletmış ve şura gündemi oluşturmada belirleyici bir rol üstlenmiştir.

Oluşturulan şura gündemi, bu beş ana konu altında toplamda 39 alt başlıkta tartışılacaktır. Bu tartışmalar şura Başkanlığı tarafından oluşturulan komisyonlarda gerçekleştirilecek olup, Birliğimizi temsilen her komisyonda danışman ve uzman iki personel yer alacaktır.

Esnaf ve sanatkarlar şurasının, öncelikle kesimimizin AVM'ler, Kredi Finansmana Ulaşım, Mevzuat gibi sorunlarına çözüm olması yanında gelecek referanslı bir esnaf ve sanatkar vizyonunun oluşturulmasına da katkı sunması temennimizdir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

EKONOMİDE DÖNÜŞÜM PLANI

Türkiye'de 2000 yılında uygulamaya konulan enflasyonla mücadele programı ilki Kasım 2000, ikincisi Şubat 2001 tarihlerinde olmak üzere yaşanan faiz ve döviz krizi sonucunda çökmesinin ardından Mayıs 2001 sonrasında **Güçlü Ekonomiye Geçiş** programı uygulamaya konulmuştu. Teknik olarak Türkiye ekonomisinin acil ve öncelikli ihtiyaçlarını karşılamayı hedefleyen bu programın uygulamaya konulmasının ardından 2002 yılında yapılan seçimler sonucunda güçlü bir iktidarın ortaya çıkması ve politik istikrarın sağlanması Türkiye'yi hızla krizden çıkarmıştır. İzleyen dönemde küresel likidite bolluğunun ortaya çıkması ve küresel spekülâtörlerin gelişmekte olan piyasalara **(emerging market)** adeta hücum etmesi ve Türkiye'nin de bu gelişmelerden yararlanmasi söz konusu olmuştur. Bu süreçte dünya geneline oranla yüksek faiz veren Türkiye'ye büyük miktarda kısa vadeli spekülâtif yabancı sermaye yani sıcak para girişi olmuştur. Nitekim 2002 yılı sonunda 9 milyar Dolar düzeyinde olan sıcak para tutarı 2012 yılı sonunda 155 milyar dolara, 2013 yılı sonunda bir miktar gerileyerek 130 milyar dolara ulaşmıştır.

Bu düzeyde yabancı kaynak girişi yani döviz bolluğu döviz kurlarının reel olarak gerilemesine neden olmuş, bu da ithalatı cazip hale getirmiştir. Aynı dönemde faiz oranlarının halkın alıştığı düzeylerin gerisine düşmesi sonucunda kredi talebi de patlamıştır. Böylece krediler yoluyla ithal mal talebi artmış, bu da dış ticaret ve cari açığı rekor düzeylere ulaştırmıştır. Bu süreçler Türkiye'nin tüketimle ve ithalata dayalı olarak büyümesi sonucunu doğurmuş, dış kaynak bağımlılığı sürekli artmıştır.

Bugün geline nokta da bir taraftan kredi kullanımının hem faizlerdeki artış hem de kredi limitlerinin sınıra ulaşması nedeniyle gerilemesi sonucu iç talep artışı zayıflamış, diğer taraftan da küresel likidite bolluğunun sonuna gelmesi

sonucu sıcak para girişi sınırlanmıştır. Dolayısıyla gerek küresel gerekse ulusal ekonomik iklim değişmiş, adeta sonbahara dönüşmüştür. Bu gelişmenin anlamı Türkiye'nin tüketim çekışli ithalata dayalı büyüme modelini değıştirmesi zorunluluğı olmuştur. Çünkü mevcut ekonomik model ile yüksek oranlı sürdürülebilir büyüme hızlarının yakalanması güçleşmiştir.

İşte böylesi bir ortamda Başbakan Ahmet Davutoğlu tarafından **25 alanda öngörülen reform programının 9 alt boyutunu içeren eylem planı açıklanmıştır.** Türkiye ekonomisine ilişkin tespitler, öncelikler ve hedefleri açısından oldukça iddialı olan bu program daha sonra açıklanacak iki paket ile tamamlanacaktır.

Türkiye'nin ithalata ve sıcak paraya bağımlılık, cari açık, teknoloji üretememe, yüksek enflasyon gibi makro ekonomik yapısal sorunlarının çözümünü hedefleyen bu programın, gecikmiş olsa da, doğru tespit ve yönelimler içerdiğini düşünmekteyiz. Zira geline nokta da küresel koşullar ve konjonktürdeki zorluklar Türkiye'deki birikmiş sorunların ancak yeni ve iddialı bir program ile aşılabileceğı gerçeğini dayatmaktadır.

Diğer taraftan programın diğer iki paketinin açıklanmasının ardından daha gerçekçi ve bütünsel bir değerlendirme yapmak mümkün olabilecektir. Esnaf ve sanatkarlar camiası olarak bu iki pakette açıklanacak önlemlerin ardından esnaf ve sanatkarlar için daha uygun bir ekonomik iklimin yaratılmasını beklemekteyiz. Türkiye'nin en geniş ve en örgütlü kesimi olarak bir taraftan üyelerimizin mevcut sorunlarının çözümü diğer taraftan camiamızın ülkemiz ekonomisinin gelişimine katkısının artırılması açısından bu iki pakette gereken önemin bizlere verilmesini dilemekteyiz. Ayrıca programlarının içeriğinin doldurulması sürecinde aktif rol alabilmek esnaf ve sanatkar camiasının en büyük beklentisidir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2013			2014									
GÖSTERGE	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM
İMALAT SAN. KKO (%)	76,4	75,6	76,0	73,9	73,3	73,1	74,4	74,4	75,3	74,9	74,7	74,4	74,9
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	46.985	64.117	101.199	24.368	27.167	37.812	42.769	46.379	47.278	46.602	45.131	49.262	50.814
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	40.041	47.271	42.834	35.925	46.534	53.949	55.738	50.550	53.460	53.125	26.433	54.221	44.791
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	25.648	25.443	25.262	25.194	24.999	25.583	26.194	26.538	26.586	26.410	26.313		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	2.743	2.784	2.809	2.841	2.825	2.747	2.579	2.551	2.624	2.867	2.944		
İŞSİZLİK ORANI (%)	9,7	9,9	10,0	10,1	10,2	9,7	9,0	8,8	9,1	9,8	10,1		
TOPLAM MEVDUAT (Milyon TL)	752.652	762.752	798.505	811.014	829.499	833.770	830.535	822.710	847.479	847.657	855.154	884.571	874.281
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	8,7	8,5	8,7	9,0	10,4	11,3	11,1	10,7	10,1	9,4	9,1	9,2	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	9,0	9,0	8,8	9,0	9,6	10,3	10,9	10,9	10,6	10,1	9,7	9,4	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	8,5	8,8	9,2	9,4	9,6	9,9	10,2	10,5	10,4	10,3	10,1	9,8	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.000.347	1.026.008	1.064.711	1.094.884	1.095.934	1.101.186	1.097.176	1.110.013	1.136.689	1.133.809	1.163.661	1.195.411	1.202.184
MALİ KREDİLER KREDİLER(Milyon TL)	22.923	24.023	26.625	26.621	25.928	26.676	25.751	25.564	27.213	25.049	28.864	29.967	29.996
TİCARİ KREDİLER KREDİLER(Milyon TL)	607.099	626.182	657.223	683.145	688.337	693.425	689.993	700.545	721.394	719.322	742.656	819.993	824.689
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	239.117	243.734	248.008	250.591	250.899	252.451	253.742	257.552	260.954	263.673	266.724	271.180	273.627
KONUT (Milyon TL)	106.789	108.782	110.198	111.728	111.989	112.382	112.515	113.814	115.005	116.294	117.701	119.759	121.413
TAŞIT (Milyon TL)	8.330	8.409	8.557	8.472	8.213	7.995	7.797	7.598	7.448	7.317	7.104	6.964	6.823
DİĞER (Milyon TL)	123.998	126.543	129.253	130.391	130.697	132.074	133.430	136.140	138.506	140.062	141.919	144.457	145.391
KREDİ KARTI (Milyon TL)	82.010	82.534	82.406	83.976	80.934	78.590	77.180	76.653	75.916	73.876	73.766	74.271	73.872
KREDİ FAİZİ (Taşit %)	11,8	10,7	10,8	13,8	15,0	15,3	14,8	13,8	12,5	12,9	12,8	12,7	12,5
KREDİ FAİZİ (Konut %)	10,8	10,5	10,7	11,9	13,5	13,9	13,7	12,7	12,0	11,2	11,0	10,9	10,7
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	10,8	10,9	10,3	13,9	14,3	15,4	14,0	13,7	11,3	12,1	12,0	11,9	12,9
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	14.416	14.676	15.137	15.487	15.687	15.859	16.031	16.278	16.599	16.769	16.978	17.146	17.249
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	11.327	11.542	11.772	12.006	12.275	12.551	12.820	13.183	13.474	13.737	13.904	14.131	14.311
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.089	3.134	3.365	3.481	3.412	3.307	3.211	3.095	3.125	3.032	3.074	3.015	2.938
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki pay-%)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	28.488	28.860	29.588	30.300	30.812	31.286	31.534	31.846	32.140	32.797	34.078	35.652	
Kredi Kartları	4.940	5.107	5.019	5.219	5.391	5.416	5.404	5.316	5.299	5.550	5.711	5.765	
Ferdi Kredi Konut	690	677	665	664	653	619	621	614	619	619	626	619	
Ferdi Kredi Otomobil	258	259	257	257	254	251	250	236	234	236	238	238	
Ferdi Kredi Diğer	3.996	4.116	4.154	4.247	4.351	4.945	5.023	5.025	5.151	5.418	5.700	5.925	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	2.109	2.254	2.131	2.205	3.142	3.179	2.476	2.484	3.599	2.539	2.589	2.647	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.388	1.398	1.407	1.421	1.408	1.385	1.434	1.439	1.259	1.288	1.285	1.272	
İnşaat	2.864	2.846	3.040	3.084	2.933	3.131	3.253	3.383	2.978	3.397	3.863	3.914	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	879	884	903	926	929	925	938	944	932	932	1.006	1.014	
Diğer	11.364	11.319	12.014	12.279	11.751	11.434	12.135	12.405	12.069	12.819	13.061	14.257	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	98,1	92,4	87,4	88,6	75,8	75,1	81,4	80,1	81,8	80,7	95,8	81,9	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	646,0	643,3	651,6	756,5	535,8	558,1	579,0	581,9	588,2	601,8	989,8	709,0	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	60,3	55,3	68,3	59,3	42,7	52,3	52,9	43,2	65,2	55,4	37,5	77,7	
KURULAN ŞİRKET SAYISI	3.533	4.715	4.351	5.916	4.771	5.026	4.959	4.768	4.851	4.394	4.067	5.206	
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	1.022	1.163	2.610	2.892	1.181	1.073	937	968	1.120	1.136	874	995	
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	7,71	7,32	7,40	7,75	7,89	8,39	9,38	9,66	9,16	9,32	9,54	8,86	8,96
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	6,77	5,67	6,97	10,72	12,40	12,31	12,98	11,28	9,75	9,46	9,88	9,84	10,10
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	151.385	151.877	152.483	153.457	154.172	155.602	156.559	156.993	157.478	157.768	158.034	158.573	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	247.784	248.238	251.548	252.039	250.895	250.279	248.116	245.766	245.534	242.479	243.764	243.726	
ORTALAMA DOLAR KURU	1.9920	2.0224	2.0600	2.2190	2.2150	2.2200	2.1290	2.0930	2.1180	2.1210	2.1600	2.2060	2.2600
ORTALAMA EURO KURU	2.7160	2.7320	2.8210	3.0240	3.0220	3.0690	2.9410	2.8770	2.8780	2.8790	2.8790	2.8530	2.8670
EURO/DOLAR PARİTESİ	1.3630	1.3500	1.3690	1.3630	1.3650	1.3820	1.3810	1.3750	1.3590	1.3580	1.3330	1.2930	1.2680